

BOÓC ÁDÁM*

A Kkt. és a Bt. régi – új öröksége. Észrevételek az egyszemélyessé váló kkt-k és bt-k ipso iure megszűnésének szabályaihoz

Szabó Imre Professor Urat 2008 óta ismerem, amióta a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán oktatok. Számos kari rendezvényen, oktatási eseményen, szakmai-tudományos tanácskozáson találkozhattunk, vehettünk részt közösen, és talán nem túlzás azt állítani, hogy több, mint egy évtizedes szakmai kapcsolatunk immáron barátsággá nemesült. Professor Úr személyében az elmélet és a gyakorlat tökéletes ötvözte testesül meg, a polgári eljárásjog elméleti művelése mellett jelentős mértékben folytatott ügyvédi gyakorlatot, ezért munkássága az anyagi jog és az eljárásjog szintézisének is tekinthető. Ezért kutatási területemről olyan anyagi jogi, de jelentős eljárásjogi következményekkel is járó témát választottam, mely a Jubiláns érdeklődésére is méltán számot tarthat. Boldog Születésnapot és további hosszú, aktív alkotómunkával teli éveket kívánok az Ünnepeletnek! Ad multos annos!

I.

Jelen írásunkban egy igen lényeges kérdéssel, az egyik tag (természetes személy) elhalálozása okán egyszemélyessé váló közkereseti társaságok és betéti társaságok ipso iure megszűnésének szabályaival foglalkozunk. A jelenleg hatályos Ptk., a 2013. évi V. törvény 3:152. §-a ezzel kapcsolatban az alábbi szabályokat tartalmazza:

3:152. § [A társaság jogutód nélküli megszűnése]

(1) A jogi személy jogutód nélküli megszűnésének általános esetein túl a közkereseti társaság jogutód nélkül megszűnik abban az esetben is, ha tagjainak száma egy főre csökken, és az ettől számított hat hónapos jogvesztő határidőn belül a társaság nem jelenti be a nyilvántartó bíróságnál újabb tagnak a társaságba való belépését.

---

* habilitált egyetemi docens, tanszékvezető, KRE Állam- és Jogtudományi Kar Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

A magyar társasági jogban immáron több mint három évtizedes múlttal rendelkező szabály néhány lényeges vonását kívánjuk röviden, és nem titkoltan kritikai élel elemezni.¹ A fenti szabály – bármennyire is, esetleges megfogalmazását tekintve modernnek tekinthető – csak kevés különbséget tartalmaz az első társasági törvény, az 1988. évi VI. törvény vonatkozó rendelkezéseire képest. Ugyanakkor e szabálynak gazdasági szerepe és hatása jelentős lehet.

Az 1988-as Gt. ezt a kérdéskört az alábbiak szerint szabályozza:

46. § (1) A társaság megszűnik, ha

- a) a társasági szerződésben (alapszabályban) meghatározott időtartam eltelt, vagy más megszűnési feltétel megvalósult;*
- b) elhatározza jogutód nélküli megszűnését;*
- c) más társasággal egyesül, abba beolvad, szétválik, vagy más társasági formába átalakul;*
- d) tagjainak száma - a korlátolt felelősségű társaságot és a részvénytársaságot kivéve - egy főre csökken, és hat hónapon belül nem jelentenek be a cégbíróságnál új tagot;*
- e) a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja;*
- f) a bíróság felszámolási eljárás során megszünteti;*
- g) e törvénynek az egyes társasági formákra vonatkozó szabályai azt előírják.*

A második Gt-ben, az 1997. évi CXLIV. törvényben az alábbiak olvashatóak:

98. § (1) Ha tagsági jogviszony megszűnése folytán a társaság tagjainak száma egy főre csökken, a társaság csak akkor szűnik meg, ha három hónapos jogvesztő határidőn belül nem jelentenek be a cégbíróságnál új tagot.

Eljárási jellegű, de nagyon lényeges különbség az, hogy a második Gt-ben nem hat hónapos, hanem három hónapos határidő szerepel.

A jelen Ptk-t megelőző szabályozás, a 2006. évi IV. törvény (harmadik Gt.) pedig az alábbiak szerint rendelkezik:

105. § (1) Ha tagsági jogviszony megszűnése folytán a társaság tagjainak száma egy főre csökken, a társaság csak akkor szűnik meg, ha hat hónapos jogvesztő határidőn belül nem jelentenek be a cégbíróságnál új tagot.

(2) Az új tag belépéséig, illetve a végelszámoló cégbíróság által történő kirendeléséig az egyedüli tagot akkor is a társaság üzletvezetésére és képviselésére jogosultnak kell tekinteni, ha korábban nem minősült annak.

---

¹ A kkt. és a bt. szabályaihoz a jelenleg hatályos Ptk. előkészítése vonatkozásában lásd: WELLMANN GYÖRGY: *A közkereseti és a betéti társaság szabályozása az új Polgári Törvénykönyvben*. Gazdaság és Jog 2011/7-8. 10–13. pp.

A szabályozás lényege tehát nem változik, a szabálynak az adott társasági törvényen belüli elhelyezkedésében, illetve néhány részletében (pl. határidők) lelünk fel némi eltérést. A három társasági törvényből és az új Ptk-ból is kiolvasható, hogy közkereseti társaságok és betéti társaságok esetében, ha és amennyiben – lényegében bármilyen okból kifolyóan – a tagok száma egy főre csökken, és meghatározott időn belül új tagot nem jelentenek be a Cégbíróságnál, azaz a társaság ismételtelen nem lesz többitagú, akkor a társaság *ipso iure* meg fog szűnni. Miként a későbbiekben részletezésre kerül, az egy főre csökkenés oka a legtöbb esetben a természetes személy elhalálása.

A kkt. – és értelemszerűen a bt. – és az öröklés kapcsán általánosságban az érdekesség kedvéért érdemes utalni az 1875. évi XXVII. törvénycikk, a Kereskedelmi törvény (Kt.) alábbi rendelkezéseire is:

98. § A közkereseti társaság feloszlik:

2. ha valamelyik tagja meghal, a mennyiben szerződésileg ki nem köttetett, hogy a társaság az elhunyt tag örököseivel folytattassék.

A Kt. szabályai tehát kifejezetten lehetővé tették azt, hogy a felek a társasági szerződésben megállapodjanak arról, hogy a társasági működés folytatásra kerüljön valamelyik tag halála esetén annak örököseivel, és ne kerüljön a kkt. megszűnésre. A jelenleg hatályos Ptk. 3:149. §-a ezzel szemben azt tartalmazza, hogy a meghalt tag örököse, illetve jogi személy esetében a megszűnt tag jogutódja a társaság többi tagjával való megegyezés alapján a társaságba beléphet.

Az alábbiakban azt kívánjuk megvizsgálni, hogy mi, a fentiekben bemutatott *ipso iure* megszűnési szabály jogpolitikai indoka és milyen gyakorlati, illetve egyéb problémák merülhetnek fel alkalmazása során.²

II.

A közkereseti társaság és a betéti társaság is, hasonlóan más európai jogrendszerekhez – mint ismeretes – a személyegyesítő társaságok alaptípusa.³ Kétségtelen tény, hogy Magyarországon a két társasági forma közül a betéti társaság a népszerűbb. A Központi Statisztikai Hivatal nyilvántartása szerint 2018. 12. 31. napján 122.126 db betéti társaság és 3096 db közkereseti társaság működött regisztrált társaságként, 2018-ban 2171 betéti társaság és 13 közkereseti társaság került megalapításra.⁴ Arra tekintettel ugyanakkor, hogy

² A társasági jog fejlődéséről a korábbi társasági törvényekben és a Ptk. kapcsolatáról lásd különösen: SÁNDOR ISTVÁN: *A társasági jog fejlődése az első Gt-től a Ptk-ba való integrálásáig*. Gazdaság és Jog 2019/2. 13–18. pp. A társasági jog és a Ptk. kapcsolatáról áttekinthetően lásd: SÁRKÓZY TAMÁS: *Társasági jog a Polgári Törvénykönyvben. Előnyök, hátrányok, vitás kérdések*. XXI. Század Tudományos Közlemények 2012/27. http://epa.oszk.hu/02000/02051/00027/pdf/EPA02051_Tudomanyos_Kozlemenyek_27_2012_aprilis_017-023.pdf (Letöltés ideje: 2021. 05. 26.)

³ A német, osztrák jogban e társasági formák az *offene Handelsgesellschaft*, illetve a *Kommanditgesellschaft*, az angolszász jogrendszerek pedig *partnership*, illetve *general partnership* alatt szabályozzák. Részletesebben lásd: SÁNDOR ISTVÁN: *A társasági jog története Nyugat-Európában*. KJK–Kerszöv Kiadó. Budapest, 2005. 200–203. pp. és 241–250. pp.

⁴ Lásd: <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/gaz/gaz1812.pdf> (Letöltés ideje: 2021.05.26.)

a Ptk. a közkereseti társaság számos szabályának alkalmazását rendeli a betéti társaságok tekintetében, lényeges a kkt vonatkozó rendelkezéseinek elemzése is.

A bt. és a kkt. esetében történeti okokra is visszavezethetően, illetve a társaságok működése lényegéből adódó módon alapvető jelentősége van a tagok személyes közreműködésének, személyes szerepvállalásának is. Ez értelemszerűen a felelősségvállalásban is jelentkezik, hiszen míg a közkereseti társaság esetében az összes tag egyetemlegesen felel a társaság kötelezettségeiért saját vagyonával, amennyiben a társaság vagyona nem elegendő a tartozás rendezésére, addig mindez betéti társaságok esetében csak a beltalakra igaz.⁵ A BH 2013. 130. sz. eseti döntés mondja ki például azt, hogy a közkereseti társaság tagja a tagsági jogviszonya megszűnéséig esedékessé vált társasági tartozásokért helytállni tartozik.⁶

A fentiekben idézett szabályozást vizsgálva látható, hogy valamennyi határidő jogvesztő, amelyek elmulasztása a társaság megszűnését eredményezi, ez pedig egy kényszer-törletési eljárásban, törvényességi felügyeleti eljárás keretei között zajlik le. A szabályozás jogpolitikai indokait a forgalombiztonságban és a hitelezővédelemben lelhetjük fel.

Lényeges kiemelni, hogy Magyarországon kkt. és bt. formájában jellemzően magánszemélyek által tulajdonolt és magánszemélyek személyes közreműködésével üzemelő kisvállalkozások működnek, habár számos gazdasági projektberuházás gyakran valósul meg közkereseti társasági formában, akként, hogy a közkereseti társaság tagjai között igen gyakorta jogi személyeket is fellelünk. A közkereseti társaságoknak a fenti célra – azaz egy projektberuházás megvalósulása – történő alkalmazása esetén, a közkereseti társaságnak a tagok személyes közreműködése mint jellemző háttérbe szorul. Egyértelmű, hogy a tagok korlátlan vagyoni felelősségvállalása az, ami meghatározó a közkereseti társaságnak ezen újszerű alkalmazása esetén.

A kkt. és a bt. egyszemélyessé válására fentiek alapján a legtöbb esetben valamely természetes személy tag halála folytán kerül sor. A szabályokat elemezve azt láthatjuk, hogy a tagok valamelyikének halála esetében egy jogszabályi kollízió jön létre. A tag halálával ugyanis megkezdődik a hat hónapos jogvesztő határidő. A magyar jog ugyan az *ipso iure* öröklés elvén nyugszik, azonban ez a gyakorlatban számos nehézséget vet fel. Az örökhagyó halálát követően egy hosszú – akár, adott esetben egy éves időtartamot is túllépő – hagyatéki eljárást kell lefolytatni, elképzelhető, hogy egy kkt-ban vagy bt-ben fennálló részesedést az eljáró közjegyző nem is kívánja a hagyaték részévé tenni, mivel álláspontja szerint az nem képezheti a hagyaték részét, és azt a hagyatéktól független módon kell kezelni.

Amennyiben a felek, az örökösök vagy várományosok között akarategység áll fenn, akkor ez nem is jelent problémát. A hat hónapos jogvesztő határidő kiküszöbölésének technikai megoldása ebben az esetben az, hogy valamennyi örököstárs beleegyezésével új tagot jelentenek be. Probléma akkor merül fel, amennyiben az örökösök között nincsen akarategyzség és a hagyatéki eljárás során kísérlik meg az egyezség megkötését. A hat hónapos jogvesztő határidő fenyegetése adott esetben – akár a felek eredeti akaratára ellenére is –

⁵ A társasági jogban fellelhető egyes felelősségi alakzatok kapcsán lásd: SÁNDOR ISTVÁN: *Észrevételek a társasági jogban a felelősségi alakzatokról*. Jogtudományi Közlöny (65)2010, 147–152. pp.

⁶ Lásd ezzel kapcsolatban: OSZTOVITS ANDRÁS (szerk.): *A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény és a kapcsolódó jogszabályok nagykommentárja*. I. Opten Kiadó. Budapest, 2014. 553. p.

kikényszerítheti a felek közötti megegyezést. Ha az örökösök nem tudnak ugyanis egymással megegyezni, akkor az egyébként nem túl terjedelmes hat hónapos határidő és annak jogvesztő jellege olyan megállapodások létrejöttét is eredményezheti, melyet a felek egyébként nem kötöttek volna meg, hiszen ez az örökösök számára az egyéb hagyatéki vagyontárgyakkal való elszámolás kérdésében – lényegében a jog kógens előírása folytán – visszaélésekre is alkalmas tárgyalási helyzeteket kreálhat. Megítélésünk szerint erre a helyzetre a megoldást esetlegesen az jelenthetné, ha és amennyiben a fenti határidő nem hat hónapos lenne, hanem az a hagyatéki eljárás jogerős befejezéséig tartana.⁷

Előállhat azon eset is, hogy a társaságnak csak egy tagja marad, aki egyébként nem vezető tisztségviselő a társaságban. Ilyen esetben is a társasági szerződés módosításáig, vagy a szerződés módosításának hiányában a jogutód nélküli megszűnésig, vagy a felszámoló kirendeléséig gondoskodni szükséges a vezető tisztségviselő kirendeléséről. A Ptk. rendelkezése szerint ebben az esetben az a tag minősül vezető tisztségviselőnek, aki megfelel a vezető tisztségviselőkre vonatkozó törvényi előírásoknak. Ebben az esetben a társaság kültagja is lehet vezető tisztségviselő. Itt találunk egy lényeges kivételt a Ptk. 3:156. §-hoz képest, mely éppen azt mondja ki, hogy a kültag nem lehet a társaság vezető tisztségviselője.

A korábbi esetjog is ismeri a fentiekben említett lehetőséget. A BH 2007.82 sz. eseti döntés szerint a felszámolási eljárás elrendelését követően a betéti társaság üzletvezetésre jogosult beltagja a felszámolás körébe eső teendők ellátására kültagot is megbízhat.

III.

Habár a betéti társaság különös okból történő megszűnését eljárási oldalról közelíti meg, a gyakorlat szempontjából fontosnak bizonyulhat a Fővárosi Ítéltábla 14.Cgtf. 44.579/2009/2. sz. határozata. Ez a határozat kimondja, hogy a törvényi okból megszűnni kényszerülő betéti társaság esetében a megszűnési feltétel bekövetkeztét és a megszűnés időpontját speciális törvényességi felügyeleti eljárásban állapítja meg a cégbírószág. Ha a megszűnési feltétel bekövetkezéséről saját eljárása során értesül a bíróság, hivatalból eljárva hozza meg határozatát.

Lényeges utalni továbbá a Debreceni Ítéltábla Cgtf.III.30.394/2017/2. sz. határozatára, amely a cég megszűnését tekintve szintén fontos a gyakorlat szempontjából. A határozat alapján a Cégbírószági felügyeleti illeték megfizetésére kötelezheti azt a céget, amelynek törvénytörtő működését a cégbírószág megállapítja a törvényességi felügyeleti eljárásban. Amikor a törvényességi felügyeleti eljárás egyetlen célja a törvény értelmében jogutód nélkül megszűnt cég megszűnésének a megállapítása és a kényszerszürlési eljárás megindításának az elrendelése, nincs helye az eljárás alá vont cég cégbírószági felügyeleti illeték megfizetésére kötelezésének.

A szakirodalomban felmerült az a kérdés, hogy a Ptk 3:158. §-a esetlegesen diszpozitív rendelkezésnek tekinthető-e. *Dzsula Marianna* ezzel kapcsolatban az alábbiakat emeli ki: „*A Debreceni Ítéltábla a Cgf.III.05-0600023/2. számú határozata szerint a Ptk.*

⁷ Lásd ezzel kapcsolatban: BOÓC ÁDÁM: *Új Polgári Törvénykönyv, változó polgári perrendtartás: régi-új kérdések és régi-új válaszok*. In: Szakál Róbert (szerk.): *Jogi Tájékoztató Füzetek*. MKIK. Budapest, 2016. 85–91. pp.

3:158. § (1) bekezdésében * rögzített 6 hónapos jogvesztő határidőtől a felek nem térhetnek el. A Ptk. 3:158. § (1) bekezdésében szabályozott kérdés nem tekinthető a tagok döntési autonómiájába tartozó szervezeti és működési kérdésnek, illetve a tagok egymáshoz, vagy a jogi személyhez fűződő viszonyára vonatkozó szabálynak. A Ptk. 3:158. § (1) bekezdésében csakúgy, mint a fellebbezésben hivatkozott Ptk. 3:152. § (1) bekezdésében szabályozott kérdés a nyilvántartó hatósághoz intézett nyilatkozat megtételére vonatkozik, ún. „külső szabályozási kérdés”, tehát az erre meghatározott törvényi határidő módosítására a tagoknak a Ptk. 3:4. § (2) bekezdése szerinti döntési autonómiája nem terjed ki. Ettől a határidőtől tehát a tagok a társasági szerződésben nem térhetnek el, a Ptk.-nak ez a lényegében a cég státuszát érintő szabályozása kógens rendelkezésnek minősül.”⁸

A Debreceni Ítéltábla fent idézett – és Dzsula Marianna által részletesen elemzett – döntése értelmében a Ptk. 3:158. §-a kifejezetten kógens, melytől az eltérés nem lehetséges. Érdekes ezzel kapcsolatban Vékás Lajos akadémikus véleményére utalni, aki kifejtette, hogy a Ptk. társasági jogi részeiben a kötelmi jog szabályaihoz képest több a kógens rendelkezés: „A Ptk. ugyanakkor – érthetően – a kötelmi jogi szerződésekhez képest szélesebb körben látta szükségesnek kógens normákban megfogalmazott korlátokat állítani a szerződési szabadságot ily módon biztosító diszpozitív jellegű kiinduló elv érvényesülésének.”⁹

Az újabb bírói gyakorlatból érdemes utalni a BDT2018. 3887. sz. eseti döntésre. E határozat kimondja, hogy az a körülmény, hogy az örökös a hagyatékot az örökhagyó halálával *ipso iure* megszerzi, nem jelenti azt, hogy a meghalt tag örököse automatikusan a betéti társaság tagjává válik. A tagsági jogviszony nem a hagyaték tárgya, annak létrejöttéhez az örökös és a többi tag megállapodása és a társasági szerződés módosítása szükséges. Önmagában az örökös minőség igazolásának hiánya nem akadály a megállapodásnak és a társasági szerződés módosításának. Rögzíti továbbá a határozat, hogy a beltag és a kültag léte a betéti társaság fogalmi ismérve, bármelyik tagi pozíció megszűnése a betéti társaság törvény erejénél fogva történő megszűnését eredményezi. E jogkövetkezmény nem áll be, ha a tagok hat hónapon belül a társasági szerződést megfelelően módosítják és azt a cégbirosághoz bejelentik. Kitér a határozat arra is, hogy a betéti társaságként való működés feltételei helyreállításának bejelentésére előírt hat hónapos határidő jogvesztő.

Ugyanebben a körben feltétlenül említést érdemel egy viszonylag új alkotmánybíró-sági döntés, az alkotmányjogi panasz visszautasításáról szóló 3366/2020 (X. 22.) AB végzés.¹⁰ Az alkotmányjogi panasz indítványozója a Ptk. 3:158. § alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mivel az – álláspontja szerint – ellentétes az Alaptörvény II. cikkével és XIII. cikk (1) bekezdésével. Az indítványozó álláspontja szerint a Ptk. 3:158. § (1) bekezdése azért sérti az Alaptörvény II. cikkét, mert méltatlan az az eljárás, hogy az örökös belépése a társaságba ad absurdum egy idegen személyvel való megegyezésen múlik.

⁸ Lásd: DZSULA MARIANNA: *A gazdasági társaságok szervezeti és működési kereteit meghatározó diszpozitív és kógens szabályok*. Polgári Jog 2017/10. Lásd továbbá: DZSULA MARIANNA: *Miért kógens a diszpozitív? Cég hírnök* 2014/2. 3-5. pp. Összefoglaló jelleggel lásd: AUER ÁDÁM: *Gondolatok a Ptk. III. könyvének diszpozitív szabályozásáról*. Opuscula Civília 2016/3. https://antk.uni-nke.hu/document/akk-uni-nke-hu/2016_evi-3_szam_opuscula-civilia.original.pdf (Letöltés ideje: 2021. 05. 26.)

⁹ VÉKÁS LAJOS: *A diszpozitív szabályozás elve és az elv kérdőjelei a gyakorlatban*. Magyar Jog 2018/7-8. 388. p.

¹⁰ A végzés teljes szövegét lásd: [http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/ca4f24822207e57cc125853c005c9530/\\$FILE/3366_2020%20AB%20v%C3%A9gz%C3%A9s.pdf](http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/ca4f24822207e57cc125853c005c9530/$FILE/3366_2020%20AB%20v%C3%A9gz%C3%A9s.pdf) (Letöltés ideje: 2021. 05. 25.)

Az Alkotmánybíróság az indítványt elutasította. Végzésében hivatkozott egy korábbi, bírói kezdeményezés elutasításáról szóló, 3222/2019. (X.11.) AB határozatra, mely ugyanezzel a problémával foglalkozott. Az Alkotmánybíróság kiemelte, hogy ugyanazon jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozással a körülmények alapvető megváltozása hiányában nincs helye az alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló alkotmányjogi panasznak, illetve bírói kezdeményezés alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló vizsgálatának. Az Alkotmánybíróság a kérdés érdemi részét tekintve az alábbiak szerint foglalt állást: „Az Alkotmánybíróság a XIII. cikkre vonatkozó gyakorlatát az alábbiak szerint határozta meg: »A tulajdon jogi fogalmát és tartalmát általában nem közvetlenül az Alaptörvény, hanem más jogi normák határozzák meg. Az Alaptörvény által védett jogok körét és tartalmát ugyanakkor az Alaptörvény alapján kell megállapítani. ... Az indítványozó a betéti társaság tagjává váló személy (az elhunyt tag örököse, illetve az örökösön kívüli más személy) szempontjából vélte a Ptk. 3:158. § (1) bekezdését a tulajdonhoz való jogba ütközőnek. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor már a fentiekben rámutatott arra, hogy új tag, így különösen a meghalt tag örököse - az indítványban foglaltaktól eltérően - a Ptk. 3:155. §-a szerint a betéti társaságra is megfelelően irányadó Ptk. 3:149. §-a értelmében mindig a társaság többi tagjával való megegyezés alapján léphet be tagként a társaságba. A tag halálával társasági részesedése így nem száll át automatikusan a törvény erejénél fogva az örökösre. Mivel az örökös nem szerzi meg automatikusan a társasági részesedést, a Ptk. 3:158. § (1) bekezdéséből sem következhet, hogy e rendelkezés az örökös megszerzett tulajdonát (társasági részesedését), s ezáltal az alkotmányos értelemben vett tulajdonhoz való jogot korlátozná. Az örökösön kívül más személy esetén sem jelenti a támadott szabály a már megszerzett tulajdon, s így a tulajdonhoz való jog korlátozását.” (Abh. [19]-[20])”. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság a Ptk. 3:158. § vonatkozásában az emberi méltóság, illetve a tulajdon alkotmányos védelmének megsértését az indítvány vonatkozásában – mely jelen tanulmány témájával egybevágh – nem látta megállapíthatónak.

Összefoglaló jelleggel megállapítható, hogy a jelen rövid írásban tárgyalt problémakör nemcsak jelentős nehézséget okozhat egy konkrét jogi helyzet megoldása során, egy kkt. vagy egy bt. egyszemélyessé válásakor valamelyik természetes személy tag halála miatt, hanem komoly elméleti kérdéseket is felvet.

Mindennek jelen sorok írásakor igen jelentős aktualitást kölcsönöz a magyar Országgyűlés részére T/16207. sz. alatt benyújtott, a Polgári Törvénykönyvet módosító törvényjavaslat. A törvényjavaslat a Ptk. 3:152. §-át az alábbiak szerint kívánja módosítani:

3:152. § [A társaság tagjai számának egy főre csökkenése] (1) Ha a közkereseti társaság tagjainak száma egy főre csökken, az ettől számított hat hónapos határidőn belül a társaságnak a nyilvántartó bíróságnál új tagnak a társaságba való belépését kell bejelentenie, vagy a társaság átalakulását, egyesülését, jogutód nélküli megszüntetését kell elhatároznia.¹¹

¹¹ Lásd: <https://www.parlament.hu/irom41/16207/16207.pdf> (Letöltés ideje: 2021. 06. 17.)

A javaslat fentiek szerint megszünteti a közkereseti társaságnak és a betéti társaságnak – a minimális tagság hiányából fakadó – törvény erejénél fogva történő megszűnését. A törvényjavaslat általános vitájára az Országgyűlés 2021. 05. 26. napján tartott ülésnapján került sor. Amennyiben a törvényjavaslat elfogadásra és törvényként kihirdetésre kerül, úgy komoly esély mutatkozik a jelen írásban vázolt, igen hosszú múltra visszatekintő és – miként ezt bemutattuk – adott esetben komoly problémát gerjeszteni képes kérdéskör megnyugtató rendezésére.